

AMERİKALILAR AÇIKLADI...

KİME NE KADAR PARA VERİLDİ?

Rum gazeteleri, referandum öncesinde Annan planının kabul edilmesini için BM ve ABD tarafından para dağıtıldığı konusunda Rum tarafında patlak veren skandal üzerine, Agency For International Development-US AID isimli ABD birimi tarafından hazırlanan rapora yer verdi.

POLİTİS "USAID Raporunun Tam Listesi -İşte 60 Milyon Dolara Ablaanlar" başlığıyla maşnetten verdiği haberinde, ödeneklerin büyük kısmının iki toplumlu amaçlar için, Annan planı için ise az bir miktar harcandığını kaydetti.

Gazete iki toplulu yararına yapılan harcamalar arasında şunları seçerek maşnetinde yer verdi:

"LeFoşa (Rum) Belediyesi'ne kanalizasyon için 3 milyon 7 bin 69 dolar, LeFoşa Türk Belediyesi'ne, kanalizasyon için 259 bin 841 dolar, Kıbrıs Kızılhaça'2 milyon 393 bin dolar, LeFoşa Türk Belediyesi'ne, Kentin restorasyonu için 2 milyon 13 bin 42 dolar, LeFoşa (Rum) Belediyesi'ne Kentin restorasyonu için 3 milyon 148 bin 392 dolar, (Rum) Orman Dairesi'ne ağaçlandırma için 229 bin 313 dolar, sağlık programları iki topluma 4 milyon 183 bin 795 dolar, Tarihi Eserlerin Korunması için iki topluma 3 milyon 80 bin 76 dolar ve Jeolojik araştırmaları için iki topluma 1 milyon 322 bin 915 dolar."

Gazeteye göre USAID raporunda Annan planına doğrudan atıf yapılan çok az nokta bulunduğuna, bunların da planın tercümesi, basımı için yaklaşık 147 bin dolar harcandığı, plan lehindeki etkinliklerin ve de iki toplumlu karakteri olan örgütlerin faaliyetlerinin finanse edildiği kaydedildi.

Gazete Amerikalıların; "İki Toplumlu Kalkınma Programı'nın -Annan planı reddedildiği andan itibaren- sonuç getiriciliği konusunda kaygılı göründüklerini kaydetti.

Haberde, USAID tarafından hazırlanan raporda, para alan örgütleri (KKTÇ'den ve Rum tarafından), aldıkları para miktarı ve diğer bilgilerin detaylı olarak aktarıldığı tam liste, orta sayfaalarında kamu oyunun bilgisiye getirildi.

Gazete bu raporun, referandumdan bir ay sonra, 25 Mayıs 2004 tarihinde sunulduğunu yazdı ve ana bulgularını şöyle sıraladı:

"Harcama para çok azdı.
*Özellikle, finansörlerin hedefinin -ki bu hedef Kıbrıslı Türkler ile Rumların birlikte yaşamayıdır- tamamen aksi amaçlar için harcama yapıldı.

"Uygulanan programlar başarısız oldu ve hedefe hizmet etmedi.

"Vicdanların satın alındığını haklı göstercek veri veya meblağ yoktur."

Gazete, USAID'ın 1974'ten bugüne; özellikle günceyi evans için 450 bin dolar harcadığını, 1998'den beridir UNOPS aracılığıyla yardım verdiğini ve son 6 yıldır da 60 milyon dolar harcadığını yazdı.

Ekonomik yardımın, doğası gereği, siyasi müdahale hedefini taşıdığı belirtilen gazete, raporu hazırlayanların, programın siyasi hedefinin Kıbrıs sorununun çözümü ve arzu edilen sonuca da Kıbrıslı Rumların Annan planına olumlu yöne veremeleri olduğunu gizlediklerini, ancak planın Rumlar tarafından reddedilmesinden sonra, bu programların sonuç getiriciliği konusunda şüpheler geliştiğini belirtti.

Gazete ABD'nin sonuç getirici olmayan müdahalelerinin, parasal dağıtımından da görüldüğünü yazdı ve şöyle devam etti:

"Paranın %30'u sağlıkla ilgili programlara, %19'u çevreye ve sadece %10'u Kıbrıs'ın her iki kesimindeki sivil toplulu örgütlerine gitti. Raporun değerlendirme bölümünde; sivil toplulu örgütleri amaçlarıyla düzenlenen iki kesimli programların %50'sinin zaman kaybı olarak nitelendirilmesi dikkat çekicidir. Son 6 yıl içinde yılda 5 milyon dolar harcandı ve bu meblağa; Fulbright kurumu için yapılan harcama da dahildir. Başkanlığını Fotini Papadopulos'un yaptığı Kızılhaça'da

son 5 yılda UNOPS'tan 2 milyon 393 bin dolar aldı."

Gazete "Annan Planı için Harcanan Meblağ-Raporda Yayınlar ve Etkinlikler İçin Küçük Meblağlar Yer Alıyor-OPEK'in 20 Etkinliği Finanse Edildi: Ancak Örgüt, Bunların Evet veya Hayır'a İlgisi Olmadığını Belirliyor" başlık ve spotlarıyla aktardığı haberinde ise doğrudan Annan planıyla alakalı harcamaları şöyle sıraladı:

**Annan planı 23 bin 368 dolarla, WorldLigo tarafından Türkiye'ye tercüme

edildi

Plan 18 bin 630 dolara, EuroGreek tarafından Rumca'ya tercüme edildi
Kamu oyunun International Peace Research Institute (PRIO) tarafından 20 bilgilendirilmesi programına 63 bin 805 dolar
Kıbrıs Toplumbilimci Şirketi tarafından Annan planının İki Toplumlu Anlaşılması için 36 bin 244 dolar

St. Antony's koleji tarafından Annan planı ve birlikte yaşam atölye çalışması için 5 bin dolar

Türk tarafına verilenler

LeFoşa Türk Belediyesi.....	1.974.236
İki Toplumlu Koro.....	96.045
Has-Def.....	157.142
Has-Def Gençlik Kulübü.....	49.900
Canbil İnşaat Ltd.....	68.025
Candemir Construction Ltd.....	75.254
Abborlu İnşaat.....	108.056
Doğan Yıldırım.....	97.407
Mehmet Güler.....	22.630
KUŞKOR.....	23.184
Kıbrıs Türk Ruh Hastalıkları Org.....	71.035
Universitell Kadınlar Derneği.....	57.905
Türk Diabet Derneği.....	16.226
Türk Sağlık Konseyi.....	118.855
Kemal Saraçoğlu Vakfı.....	69.064
LeFoşa Toplum Merkezi.....	11.961
Türk Sağlık Derneği.....	2.654
KAYAD.....	129.528
K. Kıbrıs Disleksiye Derneği (NCDA).....	74.317
Türk Genel Müdürlük Derneği.....	57.730
Türk Kalp Derneği.....	32.134
Halk Sanatları Vakfı.....	42.270
Kıbrıs Türk İnsan Kay. İletme Derneği 8.540	
Türk Genel Müdürlük Derneği.....	389.001
Türk Biyoloji Derneği.....	42.158
TOPLAM.....	3.795.257 Dolar

Bu çerçevede, son yıllarda Kıbrıs'ta faaliyet gösteren çeşitli iki toplumlu örgütlere -belirli önelemler temelinde- ekonomik destek verildi. Cambridge'nin Bars kurumunun hayata geçirdiği Cyprus Mediation için verilen 220 bin dolar bunun dışındadır.

Toplumun Çağdaşlaşması ve Düşünce Derneği'nin (OPEK) etkinliklerinin finanse edildiğinden de çok söz edildi. Bunlar, Annan planıyla ilgili olmayan sosyal etkinliklerdi.

*Tartışmalar için 2 bin 399 dolar

*Mayıs 2003 tarihli tartışma için 3 bin 890 dolar

*Haziran 2003 tarihli tartışma için 2 bin 715 dolar

*27 Kasım 2003 tarihli panel için 2 bin 74 dolar

*Çözüm-Üyelik" konulu tartışma için 4 bin 853 dolar

*3 Aralık 2003 tarihli tartışma için 2 bin 306 dolar

*Olimpiyat etkinliği için 4 bin 849 dolar

*OPEK, 3'u ısgal bölgelerinde olmak üzere Kıbrıs genelinde düzenlenen 29 etkinlik gerçekleştirildi ve toplam 66 bin 526 dolar aldı. Bu etkinliklere, evet veya hayır taraftarı olmadıkları bağımsız olarak parti yetkilileri de katıldı. Bunlar arasında; Katsuridis, Anastasiadis, Aristofanos Georgios, Haskos, Başbakan Papadopulos, Eleni Mavru v.b. bulunuyor"

Gazete haberinin "Opinion leaders" alt başlığı bölümünde ise; USAID'ın sorumluluğunda düzenlenen iki toplumlu konferanslara ilişkin özel bir başlığın yer aldığı raporda; konferans veren kişilerin isimlerinin şu şekilde sımlandığını yazdı:

"DİSİ Asbaşkanı Keti Kliridis, AKEL Milletvekili Eleni Mavru, Bars ve Demokras Hareketi Başkanı Mustafa Akcas, ısgal bölgelerinin Dışişleri ve Savunma eski Bakanı Kıpan Atakol, Hükümet Sozcuüsü Mihalis Papaetiri, LeFoşa eski Belediye Başkanı Lellos Dimitridis, Kıbrıs Türk Yüksek Yargıcı Taner Ergünel, Kıbrıs Türk 'Anayasa Yargıcı' Gönül Erönen, Kıbrıs-AB Müzakere Grubu eski başkanı Takis Haacidimitriu, Kıbrıs Türk Öğretmenler Örgütü Genel Sekreteri Sener Felli, Kıbrıs Türk Ticaret Odası Başkanı Ali Erel, Kıbrıs Türk Ticaret Odası Yönetim Kurulu'ndan Mustafa Damladen, Kıbrıs Türk Orta Eğitim Öğretmenler Sendikası'ndan Ahmet Barçın, 'Erna' Müdürü Erdil Nami, Pan-Kıbrıs Göçmenler Komitesi Başkanı Hristos Artemu, Kıbrıs Bankası Yönetim Kurulu'ndan Kostas Severdos, Pittas' şirket sahibi Athos Pitta, Intercollege öğretim görevlisi Petros Lozu, Intercollege öğretim görevlisi David Ofissir, Cıkko Piskopos Nikiforos, Cıkko Piskoposluk Sekreteri Yannis Miliatos, POLİTİS Başyazarı Andreas Paraschos, POLİTİS eski müdürü Aristos Mihaillidis, FILELEFTHEROS başyazarı Andruia Tarumanda, KİBRİS isimli Kıbrıs Türk gazetesi başyazarı Süleyman Ergüçlü, AFRIKA isimli Kıbrıs Türk gazetesi başyazarı Sener Levant.

Diğer gazeteler ilgili rapora ilişkin haberlerini şu başlıklarla okurlarına aktardılar: FILELEFTHEROS "Emekçimiz ve Paramız Boşa Gitti Septamınsı Yaptılar -Çeşitli Faaliyetli Organizasyonları ABD Tarafından Finanse Edildi!"

SİMERİNİ "Faturalar Dolar Cinsinden -Amerikan Milyonlarını Böyle Dağıttılar" (manşet)

ALİTHA "UNOPS'un Sonu -Kıbrıs'a Yardım Verilmesi Artık Amaçsız-Sonraki Gün İçin Hazırlanırken 'OH!' Son Darbe Oldu" (manşet)

HARAVGLI "ABD'den Zengin Dolar Kaybı-6 Annan Planının Geçmesi İçin Harcadıkları Milyonlara Rağmen Başarısız Olduklarını Kaba Ediyorlar-1998'den 2004'e Kadar 60 Milyon" (manşet)

MAHI "Kıbrıslı Türk ve Rumların Anlaşmazlıklarının Üzerine Köprü Kurma, Para İsrarı"